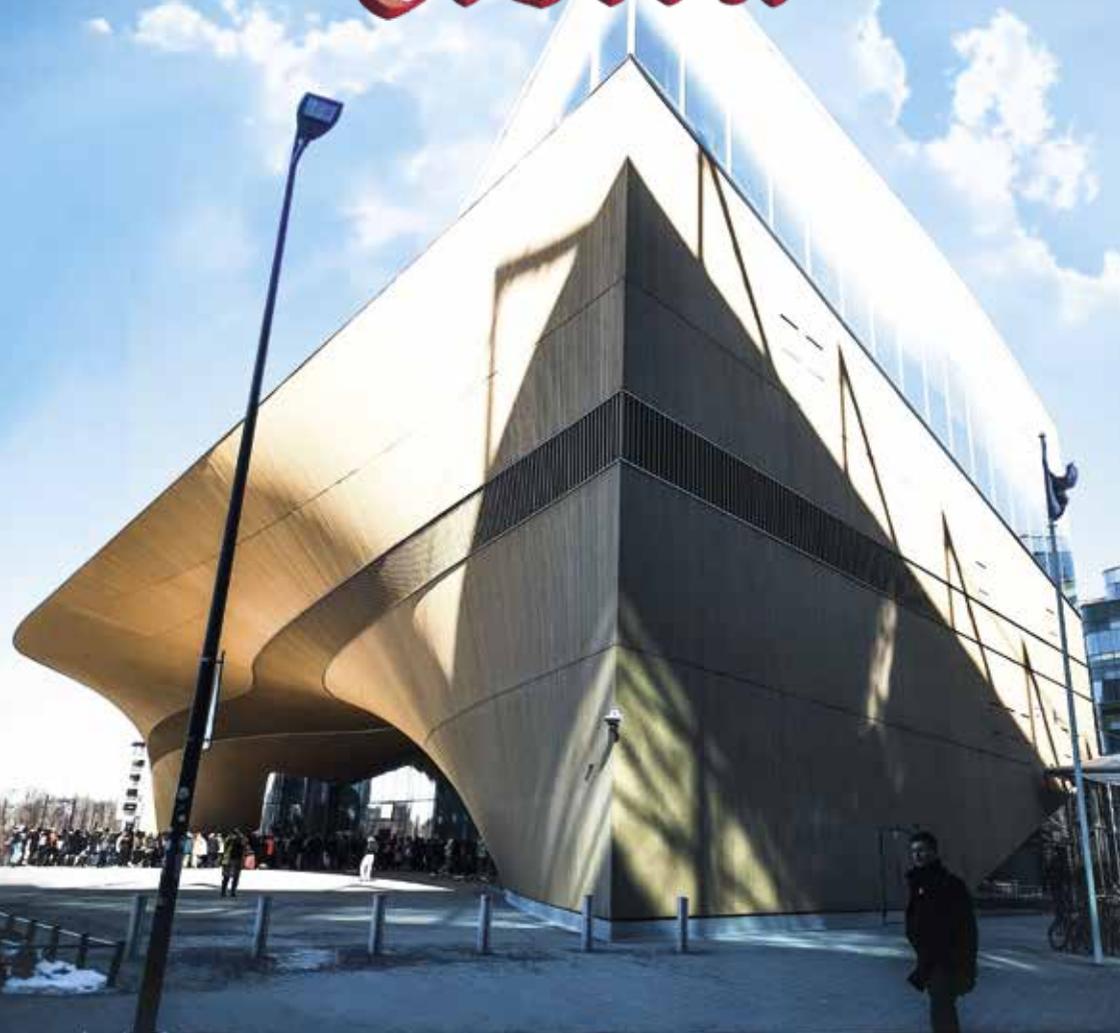


2023

Wanhai Towerit



KANNATAN
Juttua

2024

**“MITÄ IKINÄ
 JUTTA TEKEEKIN,
 HÄN TEKEE SEN
 SUURELLA
 SYDÄMELLÄ.
 JA NYT SUOMI
 TARVIKSEE SISUA
 JA SYDÄNTÄ,
 SIKSI KANNATAN
 JUTTA.”**

ANTTI LINDTMAN
 SDP:N PUHEENJOHTAJA

Tehdään yhdessä Jutasta presidentti!
 Tule mukaan kampanjaan osoitteessa
www.sdp.fi/juttapresidentiksi
 tai QR-koodista alta.



SINUN PUOLELLASI

SDP

Sisältö

Puheenjohtajan terveiset	4
Presidentin oltava kokoava voima.....	6
Valpas oppositio demokratian kulmakivi	12
Wanhat Toverit jäsenkerhot.....	15
Järjestyön uudistaja.....	16
SWT:n johtokunta ja rahasto	20
Lahden Seudun Wanhat Toverit.....	22
Viron ikäihmisten puolestapuhuja.....	26

Kannen kuvassa Helsingin keskustakirjasto Oodi (kuva: pexels.com)

Suomen Wanhat Toverit ry

Puheenjohtaja

Kari Salmi

kari.p.salmi@outlook.com

puh. 040 519 8473

Toimitus

Kauko Ala-Nikula

Harri Järvinen

Annakati Mattila

Esko Nurmi

Lehden ulkoasu

Katri Ristiniemi

Painopaikka

Kiriprintti Oy, Helsinki



www.wanhattoverit.fi



fb.com/wanhattoverit

Kunnioitettu toveri!

Kädessäsi on vuoden 2023 Wanhat Toverit – lehti. Nettisivumme on uudistettu, mutta painettua, kerran vuodessa ilmestyvää lehteä pidetään jäsenistössämme edelleen tärkeänä yhteydenpitovälineenä. Kun lehti toimitetaan täysin vapaaehtoistoimin, haluan kiittää ammattimaista toimittajakuntaamme hienosta työstä. Samalla haluan kiittää myös ilmoittajiamme, jotka jälleen kerran ovat tukeneet ja näin varmistaneet toimintamme.

Lehdestä on luettavissa monella tavalla ajankohtaisia ja mielenkiintoisia haastatteluja ja juttuja:

Jutta Urpilainen on tehnyt erinomaista työtä Euroopan Unionin komissaarina vastuualueenaan kansainväliset kumppanuudet. Hän on mm. vetänyt tärkeää ja laajaa Global Gateway – projektia, jota on kuvattu vastineeksi Kiinan Vyö ja tie – ohjelmalle. Kun Jutta aloitti komissaarina, esiintyi Suomessa salkkua väheksyviä puheenvuotoja. Nyt ovat arvostelijatkin huomanneet, että mm. Afrikan tulevaisuudestahuolehtiminen on elintärkeä asia Euroopan ja Suomenkin kannalta. Jutta on tuonut koko ajan työssään esiin myös Euroopan Unionin suuren merkityksen Suomen kaltaiselle pienelle maalle.

Mikkel Näkkäläjärvi valittiin syyskuun alussa SDP:n puoluesihteeriksi. Hän tuli monelle tutuksi jo Demarinuorten puheenjohtajana

ja EU – vaaliehdokkaana. Mikkel on rohkeasti ja avoimesti käynyt läpi nuoruutensa erheet, eikä mitään esteitä olekaan, etteikö hän innostuneesti reivaa puolueen kenttää entistä parempaan iskuun.

Tytti Tuppurainen on useamman kauden kansanedustaja ja toimi upeasti viimeksi Sanna Marinin hallituksessa Eurooppa ja omistajaohjausministerinä. Tytti toimii nyt eduskuntaryhmän puheenjohtajana eli todella merkittävässä tehtävässä.

Lehdessä on myös mielenkiintoinen Viron Vanhempien Sosialidemokraattien puheenjohtajan Tiit Tamsaaren haastattelu. Kerhoesitteilyssä on Lahden seudun Wanhat Toverit.

Wanhat Toverit - toiminta

Kerhojen ja yhdistysten toiminta eri puolilla maata on aktivoitunut. Se on hieno asia! Se tarkoittaa myös, että johtokunnan on entistä paremmin mietittävä minkä lisäarvon se yhtäältä omalla toiminnallaan tuo ja toisaalta ”kattoyhdistys” antaa kerhojen toiminnalle. Tämä edellyttäne todennäköisesti myös varainhankinnan miettimistä laajemmaksi.

Nykyinen rakenne, jossa SWT ry:n muodostavat henkilöjäsenet, herättää jonkin verran hämmennystä kerhoissa. Mikäli kerhot ja yhdistykset olisivat SWT ry:n jäseniä, hahmottuisi organisaatio selvästi paremmin.

Johtokunta selvittää seuraavaan vuosikokoukseen mennessä löytyykö tähän sellaista ratkaisua, minkä myös yhdistysrekisteri hyväksyisi.

Viime kesänä järjestettiin jäsenkokoon-tuminen Työväen Musiikkitapahtuman yhteydessä Valkeakoskella. Tapahtuma onnistui kohtuullisesti - rankkasateesta huolimatta. Johtokunta on asettanut työryhmän selvittämään kokoon-tumisen järjestämistä Valkeakoskella myös ensi kesänä, kuitenkin sisätiloissa ja mahdollisesti laajemmalla ohjelmalla. Tällaiselle koko jäsenistölle tarkoitetulle tapahtumalle on selvästi halua ja tarvetta.

SWT ry:n vuosikokous pidetään ensi vuoden huhtikuussa Lappeenrannassa. Silloin mm. valitaan uusi johtokunta puheenjohtajineen eli jo nyt kannattaa ehdottomasti miettiä ryhtymistä ehdokkaaksi! Kun en enää jatkossa ole käytettävissä johtokunnan jäseneksi ja sen puheenjohtajaksi, kiitän tässä yhteydessä hienosta ja lämpimästä yhteistyöstä kerhojen ja niiden jäsenten kanssa!

Vaalivuosi 2024

Vuosi alkaa Tasavallan Presidentin vaaleilla. Ensimmäinen vaalipäivä on 28.1. ja varsin todennäköinen toinen kierros 11.2.2024. Vaali on kaikkien suomalaisten kannalta erittäin tärkeä tapahtuma.

EU-vaalit pidetään 6. – 9.6.2024. Myös ne ovat varsin tärkeät vaalit.

On selvää, että Wanhat toverit ovat aktiivisesti mukana kaikissa vaaleissa ja omien ehdokkaiden tukemisessa.

Hyvää ja tervettä loppuvuotta ja pian alkavaa vilkasta toimintavuotta 2024!

Kari Salmi
puheenjohtaja





SDP:n Jutta Urpilainen:

Tasavallan presidentin oltava kansakunnan kokoava voima

Euroopan Unionin komissaarin, SDP:n Jutta Urpilainen on huolissaan vastakkainasettelun kasvamisesta Suomessa aikana, jolloin pitäisi päinvastoin tuoda erilaiset suomalaiset yhteen. Myös Eurooppa pärjää hänen mukaansa parhaiten yhtä köyttä vetämällä.

Kuva:
Chris Kleponis

Presidentin vaalit käydyään Suomes- sa vuoden 2024 alkupuolella. Miten näet presidentin roolin tässä maail- man ajassa?

Viime vuosien kriisit ovat ravistelleet turvalisuudentunnettamme. Pandemia oli osoitus siitä, että elämme keskinäisriippuvuuksin maailmassa, jossa ylirajaisten uhkien torjumiseksi on tehtävä kansainvälistä yhteistyötä. Venäjän hyökkäys Ukrainaan sai Euroopan turvallisuusarkkitehtuurin järkkymään ajaen Suomen vetämään omat johtopäätöksensä ja liittymään puolustusliitto Natoon. Epävakauden kasvaminen Euroopan lähialueilla, kuten Lähi-idässä ja Länsi-Afrikassa, aiheuttaa kansalaisissa perusteltua huolta.

Presidentin rooli Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan johtajana yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa on navigoida tässä alati muuttuvassa toimintaympäristössä ja määrittää Suomen paikkaa maailmassa. Seuraavan tasavallan presidentin kaudella Suomen Nato-jäsenyys ottaa muotonsa. Painottaisin myös Suomen aktiivisuutta monenkeskisesä kansainvälisessä järjestelmässä, jonka pitäminen toimintakykyisenä on osaltaan vaukuttava tekijä ja välttämättömyys globaalin haasteiden, kuten esimerkiksi ilmastonmuutoksen, ratkaisemisen kannalta.

***”Kun maailmalla
myrskyää, kansakunnan
sisäinen luottamus on
suurin mahdollinen
voimavara.”***

Presidentti on arvojohtaja, jolla on mahdollisuus olla kansakuntaa kokoava voima ja rakentaa luottamusta ihmisryhmien välille. Vastakkainasettelun kasvaminen huolettaa minua erityisesti aikana, jona erilaiset suomalaiset erityisesti pitäisi tuoda yhteen. Tämä linkittyy Suomen kokonaisturvallisuuteen: kun maailmalla myrskyää, kansakunnan sisäinen luottamus on suurin mahdollinen voimavara.

Vastaat komissaarina EU:n kansainvälisistä kumppanuuksista. Miten näet EU:n Suomen ulkopoliittikan välineenä?

Vastaan EU:n yhteistyöstä 126 kumppanimaan ja alueen kanssa. Näen työni kautta geopolittisen kilpailun kiristymisen globaalissa etelässä, ja olen vakuuttunut, että Eurooppa voi pärjätä kilpailussa vain vetämällä yhtä köyhtä. Siksi olen pyrkinyt komissaarina lisäämään komission, jäsenmaiden ja kehitysrahoituslaitosten Team Europe -koordinaatiota. Yhdessä olemme vaikuttavampia, ja pystymme aidosti tarjoamaan kumppanimaille eurooppalasiin arvioihin ja yhteiskuntamalliin perustuvan vaihtoehdon.

Suomella on EU:n kautta mahdollisuus vaikuttaa globaaleihin kysymyksiin ja olla selvästi kokoaan suurempi. EU:n geopolittinen toimijuus on viime vuosina vahvistunut. Erityisesti Ukrainan sota on korostanut, että EU on Suomelle paitsi poliittinen viiteryhmä myös ulko- ja turvallisuuspoliittinen yhteisö.

Afrikka on merkittävä tekijä globaalisti nyt ja tulevaisuudessa. Miten näet maanosan tulevaisuuden? Autoritäärisyys lisääntyy maailmassa huolestuttavasti. Mitä Euroopan/EU:n pitäisi tehdä?

Euroopan ja Afrikan välillä on kohtalonyhteys. Siinä missä Eurooppa harmaantuu, Afrikan väestö on nuori ja kasvava. Maanosan

sijainnissa ja luonnonvaroissa on valtava potentiaali esimerkiksi vihreän siirtymän edistämiseen. Potentiaalin toteutumista uhkaavat epävakaus ja se, jos nuorelle väestölle ei kyetä tarjoamaan koulutusta, säällistä työtä ja toivoa.

Aistin globaalissa etelässä valtavasti turhautumista siihen, että heidän äänensä ei kuulu tarpeeksi kansainvälisessä järjestelmässä ja eriarvoisuus on taas kasvamaan päin.

Turhautuminen on autoritäarisyyden käyttövoimaa. Sitä hyödyntävät populistit, jotka lupaavat nopeita ratkaisuja ongelmiin, joiden taustalla on monitahoisia juurisyytä ja konfliktin kierteitä. Nämä nopeat ratkaisut kuitenkin osoittautuvat usein kestäättömiksi. Esimerkiksi Venäjän useille maille tarjoamat turvallisuuspalvelut eivät lisänneet vakautta vaan ovat pikemminkin nakertaneet sitä – mikä lienee Venäjän tarkoituksin.

EU:n pitää ottaa turhautuminen tosissaan ja rakentaa tasavertaisia kumppanuuksia, joista molemmat osapuolet kokevat hyötyvänsä. Konkretian tasolla Afrikan kehityspotentiaalihin hyödyntäminen edellyttää investointeja kestävään infrastruktuuriin, luotettavaan yhteyksiin ja peruspalveluihin, kuten koulutukseen. Johdan komissaarina EU:n globaalien investointiohjelman, Global Gateway -strategian, toimeenpanoa.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on muuttanut Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Mitä EU ja Venäjän naapuri Suomi voisivat tehdä, jotta oikeudenmukainen ratkaisu ja rauha saataisiin aikaiseksi?

Myös kansainväliset suhteet perustuvat luottamukseen. Suomen ja Venäjän välinen luottamus on rikkoutunut niin pahoin, että puolustuskyvystä on pidettävä huolta. Paluu uuteen normaaliin edellyttää muutoksia Venäjän ulkopoliitiikassa – ja on joka tapauksessa ajalli-



Komissaari Jutta Urpilaisen mielestä Euroopalla ja Afrikalla on kohtalonyhteys; Eurooppa harmaantuu, mutta Afrikassa kehitys on päinvastainen. Kuva: Aurore Martignoni.

sesti kauempana. Sekin on mahdollista, että pidemmällä aikavälillä Venäjän kehitys on aaltoliikettä. Siksi Suomen on seurattava Venäjän tapahtumia ja varauduttava kaikkiin mahdollisiin kehityskulkuihin rajan takana. Maantieteelle emme mahda mitään.

EU:n ja Suomen osana EU:ta tulee tukea Ukrainaa niin kauan kuin tarve vaatii, ja seistä Ukrainan rinnalla jälleenrakennuksessa ja tiellä kohti länsi-integraatiota. Sosialidemokraattina rauha on minulle aivan keskeinen arvo, ja sen edistäminen on ollut eräänlainen punainen lanka omalla urallani esimerkiksi ulkoministerin rauhanvälityksen erityisedustajana. Ukrainaan pitää pyrkiä saamaan rauha, mutta se voi syntyä vain ehdoilla, jotka itsenäinen Ukraina voi hyväksyä.

Teksti Harri Järvinen



*Hymyile,
olet Turvassa.*

Jos se on kullan kallis, se kannattaa vakuuttaa

Kotona sattuu ja tapahtuu. Onneksi siihen on helppoa varautua. Tarjoamme jatkuvan 10 % jäsenalennuksen kaikille SDP:n jäsenille.

Kun vakuutat meillä kotisi ja valitset yhden tai useamman muun vakuutuksen, saat kaikista vakuutusmaksuista 10 % omistaja-alennuksen.

Alennukset eivät koske liikennevakuutusta, eivätkä henkivakuutuksia.

Katso lisää turva.fi/sdp





Tarja Halonen mitali

Arvokas tapa muistaa ansioituneita tovereita



Tiedustelut ja tilaukset:

Suomen Wanhat Toverit ry, puheenjohtaja Kari Salmi,
p. 040 519 8473, kari.p.salmi@outlook.com



Suomen Vanhojen Toverien rahasto

Suomen Vanhojen Toverien rahasto on Kansan Sivistysrahaston yhteydessä toimiva erikoisrahasto.

Rahaston tarkoituksena on Kansan Sivistysrahaston sivistyksellisten pyrkimysten hengessä tukea apurahoin, stipendein ja palkinnoin työväenliikkeen historia- ja perinnetutkimusta sekä sosiaalidemokraattisen liikkeen sivistys-, valistus- ja kulttuuritoimintaa.

Rahasto voi ottaa vastaan lahjoituksia, testamentteja sekä merkkipäiväkeräysten tuottoja KSR:n noudattamien toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Tarkemmat tiedot mahdollisuuksista tukea rahaston toimintaa löydät KSR:n nettisivuilta sivistysrahasto.fi.

Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän uusi puheenjohtaja Tytti Tuppurainen:

Opposition on valvottava että demokratia toteutuu

Sos.dem. eduskuntaryhmän puheenjohtaja Tytti Tuppuraisen mukaan oli kokoomuksen Petteri Orpon käsissä miettiä, millaisen hallituksen hän rakentaa. Hän valitsi tuoda äärioikeistolaisen puolueen hallituksen kakkospuolueeksi.

- Nähtäväksi jää, kuinka paljon häntä heiluttaa koiraa, Tuppurainen miettii.

Millaisin ajatuksin lähdet vetämään opposition suurinta eduskuntaryhmää vaativien ministerivuosien jälkeen?

- Lähden työhön vakavin mielin. Tunnen yvä arvostusta kollegoitani kohtaan, jotka yksimielisesti valitsivat minut toimimaan ryhmän puheenjohtajana. Ministerivuodet, kuten myös kansanedustajuus sekä lukuisat muut luottamustoimet antavat hyvän pohjan tehtävään tarttumiseen. Annan myös ministerikaudella karttuneet kansainväliset kontaktini mieluusti ryhmän käyttöön. On tärkeää, että etenkin nyt kun Suomi on liittynyt Naton jäseneksi ja uusia käytänteitä luodaan, sosialidemokraatit ovat aktiivisesti mukana käymässä myös kansainvälistä keskustelua yhteisestä turvallisuudestamme.

Kokoomuksen ja perussuomalaisten johtamaa hallitusta on arvioitu Suomen historian oikeistolaisimmaksi. Mikä on mielestäsi johtanut tähän tilanteeseen ja miten hallituksen kytkökset äärioikeistoon tulevat vaikuttamaan opposition toimintaan?

- Kun katsomme vaaleja, sosialidemokraatit tekivät pääministeripuolueena hienon tuloksen. Me kasvatimme tässä haastavassa asemassa paikkamääräämme, se on merkillepantavaa. Olimme perussuomalaisten kanssa varsin rin-

- Rasismi on rasismia. Vierastan termisaivartelua, jonka tarkoituksena on viedä huomio itse ongelmasta. Tytti Tuppurainen on valmis puhumaan asioista niiden oikeilla nimillä.



tarinnan. Siinä mielessä oli suurimman puolueen kokoomuksen Petteri Orpon käsissä miettiä, millaisen hallituksen hän haluaa rakentaa. Hän valitsi tuoda äärioikeistolaisen puolueen Suomen hallituksen kakkospuolueeksi. Nähtäväksi jää, kuinka paljon häntä heiluttaa koiraa, vai tyytyykö perussuomalaiset rooliinsa kokoomuksen apupuolueena.

- Suomessa on poliittisessa päätöksenteossa perinteisesti vaalittu kolmea kovaa periaatetta: oikeusvaltiota, parlamentarismia ja demokratiaa. Olen huolestuneena pannut merkille hallituksen toimintatavoissa tapahtuneen muutoksen verrattuna aiempaan. Hallitus vie esityksiään kiirehtien eteenpäin odottamatta päätöstensä vaikutusten kokonaisarviointeja ja kuulemisia kiirehtien. Tähän on kiinnittänyt huolestuneena huomiota myös oikeuskansleri, syystä.

- Tilanne kysyy oppositiolta valppautta. Meidän on nostettava esiin sellainen toiminta, joka ei suomalaisen poliittiseen kulttuuriin kuulu. Samalla meillä on suuri vastuu olla aikuinen huoneessa. Me emme provosoidu kun provosoidaan, me toimimme asiallisesti, faktapohjalta, suomalaisten ihmisten hyvinvointia puolustaen.

Voiko Orpo-Purran hallitusta sanoa rassistiseksi? Ja missä yhteyksissä olet itse valmis käyttämään rasismi sanaa?

-Rasismi on rasismia. Olen valmis puhumaan asioista niiden oikeilla nimillä. Vierastan termisaivartelua, jonka tarkoituksena on viedä huomio itse ongelmasta. Erilaisuuteen tai tiettyihin ihmisryhmiin kohdistuva viha ja ennakko-olot eivät ole koskaan hyväksyttäviä. Kaikkein vähiten ne ovat hyväksyttäviä lain-sääätäjiltä, kansanedustajilta.

- Petteri Orpon ja Riikka Purran hallitus valmisteli kesän kohun saattelmana yhden-

vertaisuustiedonannon. Tiedonanto on itsensä hyvä asia. Sen sijaan olen pettynyt siihen, että tiedonannosta ennätti tuskin muste kiviä ennen kuin perussuomalaiset ryhtyivät sitä väheksymään. Hallituspuolueilta odotetaan vastuuta ja vastuullista käytöstä, niin salissa kuin somessa.

Keskusta on tehnyt irtiottoa vasemmosta-oppositioon. Onko nähtävissä, että oppositio jakaantuu pysyvämmiin, vai saako hallitus vastaansa yhtenäisen opposition ja mitä se edellyttäisi?

- Jokainen puolue tekee aina omanlaistaan oppositiopolitiikkaa. Tietysti toivon, että etenkin keskeisissä kysymyksissä hallitus saisi vastaan sa yhtenäisen opposition. Uskon, että edessä on vielä lukuisia kysymyksiä, jotka tarjoavat oppositiolle mahdollisuuden haastaa hallitusta. Sosialidemokraatit ovat tähän valmiita.

Puheenjohtaja Antti Lindman on ilmoittanut sdp:n tekevän oman varjobudjetin, jonka säästöt ovat samaa luokkaa kuin hallituksella, mutta säästöt tai talouden tasapainotus tehdään oikeudenmukaisesti. Millaisia ovat oikeudenmukaiset säästöt? Voitko antaa esimerkkejä.

- Julkaisemme oman vaihtoehtobudjettimme kun sen aika on, mutta työssä ohjenuoranamme on todella se, että ratkaisut talouden tasapainottamiseen haetaan hallituksen linjaa reilummalla tavalla.

Nelivuotinen eduskuntakausi tuntuu selvästi olevan liian lyhyt Suomen isojen ja pitkäkestoisten ongelmien kes-

tävään ratkaisuun. Miten mielestäsi parlamentaarista päätöksentekoa voitaisiin kehittää niin, että ns. Isoista asioista voitaisiin päästä kohtuulliseen yhteisymmärrykseen ja vaalikausia ylittävään politiikkaan? Mitkä olisivat tällaisia Isoja asioita?

- Suomessa on perinteisesti arvostettu konsensushenkistä politiikantekoa. Tämä liittyy osittain juuri siihen, että suurissa uudistuksissa neljä vuotta on lyhyt aika. Eduskunnan rooli on tässä merkittävä: kun yhdessä rakennetaan kokonaiskuva ja linjataan parlamentaarisesti tavoitteita, voidaan hallituspohjasta riippumatta edistää suuria hankkeita. Esimerkiksi monet liikennehankkeet ovat sellaisia, ettei yksi vaalikausi riitä sekä suunnitteluun että toteuttamiseen. Myös esimerkiksi ulko- ja turvallisuuspolitiikassa on syytä pitää eduskunta hyvin informoituna, jotta tilannekuva säilyy yhtenäisenä.

Sanna Marinin hallitusta syyllistetään somessa, julkisuudessa ja osin myös poliittisten päättäjien puheissa valtion menojen ja valtion aljäämien holtittomasta kasvattamisesta. "Hölvättiinkö" yhteisiä varoja siis suruttomasti kaikkeen hyvään ja olisiko hallitus voinut jarruttaa menojen kasvua voimakkaasti loppuvuosina?

- Poikkeukselliset ajat toivat poikkeuksellisia menoja. Esimerkiksi suomalaisten ihmisten ja yritysten tukeminen koronakriisissä sekä bruttaalin hyökkäyksen kohteeksi joutuneen Ukrainan tukeminen olivat suuria, mutta välttämättömiä menoja. Olen iloinen, että silloinen opposition kokoomus ja perussuomalaiset näkivät näiden menojen tarpeellisuuden ja pys-

tyimme tekemään päätökset eduskunnassa yhtenä rintamana.

Mitä Sanna Marinin hallituksen päätöksiä/lakeja pidät itse tärkeimpinä edistysaskeleina ja onko vastaavasti päätöksiä, joita tulisi jatkossa korjata tai tarkastella uudelleen?

- Rinteen ja Marinin hallituskausien aikana tapahtui monia kansainvälisesti järjestyttäviä asioita, jotka vaikuttivat monin tavoin myös meillä Suomessa. Brexit toteutui. Maailmanlaajuinen koronapandemia iski voimalla niin Eurooppaan kuin Suomeen ja Venäjä aloitti häikäilemättömän hyökkäyssodan Ukrainaan. Myös Suomen vieminen Natoon tehtiin viime hallituskaudella, pääministeri Marinin johdolla. Kausi oli monin tavoin poikkeuksellinen, mutta saimme hallituksessa tehtyä monia tärkeitä uudistuksia.

- Kaikkein keskeisimpänä tulevaisuustekona pidän oppivelvollisuuden pidentämistä ja toisen asteen, eli lukion tai ammatillisten opintojen, maksuttomuutta. Työelämässä ei tänä päivänä enää pärjää peruskoulun varassa. On tärkeää, että tarjoamme nuorillemme sellaiset eväät työelämään, joilla pärjää. Muista merkittävistä päätöksistä nostan sote-uudistuksen, jota oli yritetty rakentaa useamman hallituskauden ajan. Nyt hallituksen tehtävä on nyt varmistaa, että toimintansa käynnistäneet hyvinvointialueet saavat riittävät resurssit työlleen. Pidin myös esimerkiksi vammaispalvelulain uudistamista tärkeänä tekona. Valitettavasti uusi hallitus päätti aivan poikkeuksellisella tavalla lykätä eduskunnan yksimielisesti hyväksymän lain voimaantuloa.

Teksti Kauko Ala-Nikula

Kuva tytti.info

Wanhats Toverit

Jäsenkerhot 2023

- Akaan Wanhats Toverit
- Aurinkorannikon Wanhats Toverit
- Espoon Wanhats Toverit
- Espoon Rannikon Wanhats Toverit
- Etelä-Kymenlaakson Wanhats Toverit
- Etelä-Satakunnan Wanhats Toverit
- Heinolan Wanhats Toverit
- Helsingin Wanhats Toverit
- Hämeenlinnan Wanhats Toverit
- Imatran ja Ruokolahden Wanhats Toverit
- Porvoon Wanhats Toverit
- Jyväskylän Wanhats Toverit
- Kankaanpään Wanhats Toverit
- Karhulan Wanhats Toverit
- Keski-Pohjanmaan Wanhats Toverit
- Keski-Uudenmaan Wanhats Toverit
- Kirjan Wanhats Toverit
- Koivukylän Wanhats Toverit
- Kotkan Huru-Ukot
- Kuopion Wanhats Toverit
- Kuusankosken Wanhats Toverit
- Lahden seudun Wanhats Toverit
- Lappeenrannan Ympäristön Wanhats Toverit
- Lounais-Hämeen Wanhats Toverit
- Läntisen Uudenmaan Wanhats Toverit
- Mikkelin Wanhats Toverit
- Mäntän Wanhats Toverit
- Nokian Wanhats Toverit
- Oulun Wanhats Toverit
- Pirkanmaan Wanhats Toverit
- Pohjois-Karjalan Wanhats Toverit
- Porin puolen Wanhats Toverit
- Pääkaupungin Wanhats Toverit
- Raahen seudun Wanhats Toverit
- Rauman Wanhats Toverit
- Riihimäen seudun Wanhats Toverit
- Rovaniemen Wanhats Toverit
- Salon Wanhats Toverit
- Savonlinnan seudun Wanhats Toverit
- Seinäjoen ja naapurikuntien Wanhats Toverit
- Tampereen Wanhats Toverit
- Turun Seudun Wanhats Toverit
- Vaasan Seudun Wanhats Toverit
- Vakka-Suomen Wanhats Toverit
- Valkeakosken Wanhats Toverit
- Vantaan Wanhats Toverit

**Kerhojen yhteystiedot
löytyvät kotisivuilta**

WWW.WANHATTOVERIT.FI



”Sdp on koko Suomen puolue, jonka rauhalliseen tekemiseen luotetaan”, sanoo puolueihteen Mikkel Näkkäläjärvi. Toiminta ei ole kapeiden etujen ajamista, vaan pohjautuu yhteisiin arvoihin.

Puoluesihteeri Mikkel Näkkäläjärvi:

Järjestöuudistus vaatii laajaa yhteistyötä

Puoluesihteeri **Mikkel Näkkäläjärvi**, 33, pitää järjestötyön uudistamista keskeisenä tehtävänä. Kun hänet valittiin tehtävään puoluekokouksessa syyskuussa, oli korostus sama: Mikkelin uskottiin olevan pätevä uudistaja.

Puoluesihteerin työnkuvassa painopiste vaihtelee. ”Eri aikoina on erilaisia tarpeita”, Mikkel sanoo ja kehuu edeltäjänsä Antton Rönnholmin aikaansaannoksia aatteellisessa ja ideologisessa työssä. Työryhmät viilasivat puolueen ohjelmia teräviksi, jotta sanottavaa riittäisi.

”Ei toimintamuotoja puolue toimistossa keksitään”

Mikkel Näkkäläjärvi muistuttaa myös siitä, että järjestötyön uudistamiselle on tehty paljon pohjustusta, mitä pitää nyt viedä käytäntöön. Laaja osastokartointu on tehty ja järjestötyön visio tuleville vuosille on laadittu.

”Ei toimintamuotoja puolue toimistossa keksitään, vaan on suunniteltava ja tehtävä porukalla koko kentän kanssa.”

Mikkelillä on tuntuma maanlaajuisesti puoluekenttään jo Demarinuorten puheenjohtajana. Pohjoisen poikana häntä eivät välimatkat pelota. Hän on valmis kiertämään.

Puolueella on 30 000 jäsentä, mutta osastotasolla ongelmaksi koetaan usein se, että tehtävät kasautuvat muutamille aktiiveille, työt jäävät johtokunnan harteille.

Kiittäminen tukee tekemisen meininkiä

Yhteydenpito jäseniin on tärkeää, jotta mahdollisimman moni passiivinen jäsen aktivoituisi ja löytäisi itselleen sopiva roolin yhteisessä työssä. Näkkäläjärven mielestä puhelimeen kannattaa tarttua nykyistä enemmän, etteivät jäsenet jää nohduksiin.

Suomalaiset monesti vierastavat kiittämistä. Mikkelin mielestä kiitos ja huomionosoitukset pitäisi puolueessa ja sen osastoissa ottaa tavaksi. Se tukee ”yhdessä tekemisen meininkiä”.

Vireä toiminta vaatii muotojen uusimista mutta myös uutta jäsenkuntaa, jotta vanhat puolueetyön sankarit eivät ylikuormittuisi.

Sdp:n jäsenten korkea keski-ikä on tunnettu tosiasia. ”Vapaajäsenten ja eläkeläisten suurta määrää puolueessa ei tietenkään pidä surkutella; monet heistä ovat tehneet ja tekevät kunnioitettavan paljon yhteisen asian eteen.”

Puolue on viime vuosina saanut huomattavan määrän nuoria äänestäjiä taakseen, mutta jäsenkunnassa suunta voisi näkyä paremmin ”Uusia jäseniä ei ole tullut ovista ja ikkunoihista, vaikka potentiaali on valtava.”

Ei riitä, että puolueella on valovoimainen johto, joka näkyy televisiossa. Eikä riitä se, että on hyvät ohjelmat. Jäseneksi liittyminen vaatii oman sykäyksensä.”

Nuorison kohdalla, Mikkel panostaisi vahvasti opiskelijavaaleihin. ”Vaalit yleensäkin ovat tilaisuus kohdata paljon ihmisiä.” Koh-



Puoluekokous kutsui syyskuussa kunniajäseniksi 38 pitkän ja ansiokkaan järjestöuran tehnyttä toveria. (ylhäällä)

Toiminta tiivistyy vaalikentillä. Tässä ollaan liikkeellä Tampereella viime eduskuntavaaleissa. (vasemmalla)

taamisessa vaalikentillä pitäisi oppia tekemään jäsenyyskysymys. Jos kerran olet äänestänyt tai aiot äänestää demareita., mikset sitten liittyisi joukkoomme?”

Nuorison lisäksi jäsenhankintaa pitäisi voimistaa työssäkävien joukossa, ja siellä on tehtävä yhteistyötä ammattiyhdistysliikkeen kanssa. ”Orpon hallituksen politiikka pakansaajien etujen heikentämiseksi antaa meille tilaisuuden. Nyt on iskun paikka.”

Mikkeli muistuttaa, että ihmiset tulevat mukaan sosialidemokraattiseen työhön erilaisista motiiveista. Perinteinen peruste on ollut ja on edelleen halu vaikuttaa paikallisiin asioihin paikallisosastojen kautta., mutta esimerkiksi nuorilla poliittiseen järjestäytymiseen johtavat usein globaalit aiheet.

Sdp on aidosti koko Suomen puolue. Se on monen asian puolue, ”joka voi puhutella Pihtiputaan mummoa siinä missä espoolaista diplomaatinööriäkin.”

”Yhdistävä tekijä löytyy arvopohjasta. Olemme kaikki tasa-arvon ja solidaarisuuden kannalla.”

Paikallisosastoilla, työpaikkaosastoilla, ruotsinkielisillä osastoilla, nuoriso- ja opiskelijajärjestöillä ja naistoiminnalla on kaikilla paikansa yhteisessä aatteellisessa talossa.

Kilpailu ajankäytöstä on kova

Puoluetyön avaintekijä ovat edelleen ihmiset, ja kohtaamiset ovat tärkeitä niin puoluetyössä kuin vaalikentillä. Inhimillisten voimavarojen riittävyys on ratkaisevampaa kuin esimerkiksi raha.

Nykyään ihmisiä ympäröivät tuhannet virikkeet ja kilpailu ajankäytöstä on kova, Mikkeli muistuttaa. Siksi puolueessakin pi-

tää ymmärtää, että pitää olla mahdollisuuksia osallistua omien aikataulujen mukaan. Tilaisuuksien striimaaminen verkkoon on yksi esimerkki uusista teknisistä mahdollisuuksista. Uusia digitaalisia alustoja pitää aktiivisesti käyttää ja kehittää, vaikka suurinta osaa jäsenistöstä ei voikaan luokitella diginatiiveiksi.

Toimintamuotoja kannattaa pitää monipuolisina siten, että ei tyydytä pelkkiin kokouksiin. Muissa yhteyksissä puhutaan usein ”parhaiden käytäntöjen” omaksumisesta. Se sopii myös puoleen järjestötyön ohjenuoraksi. ”Kulttuurilla, retkillä ja ylipäättään yhdessäololla on sijansa. Puolueessa pitää olla myös mukavaa” sanoo Mikkel Näkkäläjärvi Ympyrätalon ”kulmahuoneesta”.

Teksti **Esko Nurmi**

Kuvat **Jukka-Pekka Flander / SDP**



Demokraatti

Tilaa ja tutustu

29 € / 3 kk

Tee tilaus verkossa
demokraatti.fi/tilaajapalvelu,
sähköpostilla
tilaajapalvelu@demokraatti.fi
tai soita 09 7010 500.

Tarjous koskee vain uusia tilauksia ja on voimassa 31.12.2023 asti.

Europarlamentaarikot
**MIAPETRA KUMPULA-NATRI
JA EERO HEINÄLUOMA**

**Työtä työväenliikkeen
eteen Euroopassa
ympäri vuoden.**

Pidetään yhteyttä:

-  @miapetrakumpula & @heinaluoma
-  @miapetrakumpula & @eeroheinaluoma
-  @miapetrakumpula & @eeroheinaluoma



**Tilaa uutiskirjeet kotisivuiltamme:
miapetra.fi - eeroheinaluoma.fi**

YHTEYSTIEDOT

Wanhat Toverit

Johtokunta 2023

Puheenjohtaja

Kari Salmi

p. 040 519 8473

kari.p.salmi@outlook.com

Seppo Fahlström

p. 040 0425 780

seppo.fahlstrom@gmail.com

Jan Furstenborg

p. 0451 660 775

jan@janfurstenborg.fi

Yrjö Hellgren

p. 040 7448 333

yrjo.hellgren@gmail.com

Tiedottaja

Mikko Karlsson

p. 050 62 472

mikko.karlsson@kolumbus.fi

Pekka Kivekäs

p. 0400 760 620

pekka.kivekas@pp.inet.fi

Sihteeri

Anneli Koivisto

p. 0400 419 839

anneli.koivisto@pp2.inet.fi

Lassi Liljanto

p. 0500 606 378

lassi.liljanto1@gmail.com

Riitta Nokkala

p. 040 755 6350

antti-jussi.nokkala@nic.fi

2. varapuheenjohtaja

Aarre Nord

p. 040 839 2403

aarre.nord@pp.inet.fi

1. varapuheenjohtaja

Ulla Nordman

p. 0500 929 110

ulla.nordman38@gmail.com

Raimo Paalanen

p. 050 338 4233

paalanen.raimo@gmail.com

Reijo Päivärinta

p. 040 570 9099

reijo.paivarinta@gmail.com

Ilkka Sepponen

p. 050 538 2838

ilkka.sepponen@pp2.inet.fi

Taloudenhoitaja

Mikko Stylman

p. 040 7574 772

mikko.stylman@tilibic.fi

Suomen Wanhat Toverit ry. pankkitili:

Danske Bank - IBAN FI22 8146 9710 0818 93 - BIC/SWIFT DABAFIHH

TOIJALA WORKS

Engineering Your Vision



SWT:n johtokuntaan valituista olivat paikalla vuosikokouksessa takarivissä vasemmalta Matti Päivärinta, Ilkka Sepponen, Matti Hellstén, Reijo Päivärinta, Mikko Stylman, Raimo Paalanen ja Aarre Nord. Eturivissä vasemmalta Riitta Nokkala, Virpi Saarenpää, Ulla Nordman, Anneli Koivisto ja Kari Salmi. Kuva Mikko Karlsson.



Kaksipäiväisten retkeilypäivien tilalle järjestettiin SWT:n jäsentapaaminen Valkeakosken musiikkitapahtuman yhteydessä. Tilaisuuteen osallistui satakunta vanhaa toveria, joista kaukaisimmat olivat matkustaneet paikalle Rovaniemeltä asti. Kuva Hannu Ohvo.

Lahden Seudun Wanhat Toverit

Perustaminen

Lahden sosialidemokraattiset ikätoverit perustettiin 18.12.1978. Perustamiskokouksen puhetta johti Aarne Koivisto ja läsnä oli 14 sosialidemokraattia. Toiminnan tarkoituksiksi kirjattiin keskustelut päivänpolttavista kysymyksistä ja toveruuden ylläpitäminen. Voidaan sanoa, että Ikätoverit loivat perustan ja näyttivät tien meille tämän päivän Lahden seudun Wanhoille Tovereille. Olemme seudullinen kerho, johon kuuluu lahtelaisten lisäksi tovereita Asikkalasta, Hollolasta, Iitistä. Kärkölästä ja Orimattilasta. Kokoonnumme – kesäaikaan lukuun ottamatta – kahdesti kuukaudessa, kunkin kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena maanantaina.

Koronasta toivuttiin ja ”jäsenhankintaan” pantiin sykettä

Kuten muuallakin, korona pysäytti toimintamme. Epidemian rauhoituttua ja toiminnan käynnistyessä huomattiin, että noin kolmannes tovereista ei enää osallistunut tapaamiisiimme. Tämä herätti. Emme jääneet toimettomiksi. Hahmotin mielessäni tilannetta ja tein muistiinpanoja seuraavasti: Lahden seudun Wanhojen Tovereiden toiminta jatkuu ja kehittyä ja uusia tovereita tulee mukaan kerhomme toimintaan kun olemme asian osalta aktiivisia. Ajattelin, että pyörää ei tarvitse keksiä uudestaan.

Kirjasin, ketkä toimivat toiminta-alueemme kunnallisjärjestöjen ja puolueosastojen puheenjohtajina ja muina toimihenkilöinä. Kei-

tä varttuneempia tovereita löytyy kunnallisista luottamustehtävistä jne? Ketkä heistä ovat jääneet tai jäämässä työelämästä eläkkeelle? Sitten vain puhelin käteen ja yhteys kohdetahon puheenjohtajaan. Näin toimien olemme saaneet kerhoomme mukaan uusia tovereita.

Samaa tulosta on tullut kun kerhon aktiiviset jäsenet ovat kartoittaneet henkilöittäin sitä, keitä kuuluu yhteisiin kaveri- ja harrastuspiireihin aina eläkkeensaajista alkaen. Tulosta on tullut tasaiseen tahtiin mainitun koronan laantumisen jälkeen. Esimerkiksi päättyneen syyskuun aikana olemme saaneet viisi uutta toveria kerhotapaamisiin kutsuttavien nimiluetteloon. Huolehdimme yhdessä siitä, että tämä kehitys jatkuu.

Kiinnostavuus ja aiheet ratkaisevat

Jotta ihmiset osallistuvat kerhomme toimintaan ja tilaisuuksiin, pitää ohjelmassa olla kiinnostavia aiheita ja alustajia. Tapahtumia on hyvä suunnitella etukäteen ainakin muutaman kuukauden osalta.

Kun alustajia – kuten Erkki Liikasta, Antti Rinnettä, Eero Heinäluomaa tai Lasse Lehtistä – kutsutaan hyvissä ajoin etukäteen, ehtivät menevät toveritkin paremmin paikalle.

Muita aiheita

Lahden seudun Wanhoissa Tovereissa toimii useita kirjailijoita. Esimerkiksi Reijo Häkinen, Kari Kitunen, Erkki Nieminen ja allekirjoittanut ovat kirjoittaneet ja julkaisseet ansiokkaita teoksia. Kun joku on saanut

kunnioitettavan urakan valmiiksi, on kerhomme kuullut mielellään kirjoittajalta teoksen esittelyn. Näin on hyvä menetellä tästäkin eteenpäin. Alustajia ja mielenkiintoisia aiheita – sosialidemokratian perinteiden ja saavutusten vaalimisen ohessa – kyllä riittää. Vaikkapa sivistystoimen tilanne ja näkymät omassa kunnassa, on aina mielenkiintoinen asia, josta esim. sivistystoimen johtaja tai lautakunnan edustaja voi tulla alustamaan. Myös peruskoulujen ja lukioiden historian ja yhteiskuntaopin opettajia kannattaa tarpeen mukaan kutsua kerhojen vieraisiksi. Samoin sosiaali- ja terveyspalvelujen laatu, saatavuus ja yksityistämispolitiikka koskettavat ja kiinnostavat.

Myös kunnan ja seudun teknisen toimialan investoinnit ja näkymät on hyvä pitää mielessä kun kerhon tapahtumien aiheita ja alustajia pohditaan ja niistä päätetään.

Lahden seudun Vanhojen Toverien puheenjohtaja Reijo Päivärinta ja Euroopan parlamentin jäsen Eero Heinäluoma. Eero puhui Euroopan murroksesta. Tapahtuma pidettiin Lahdessa oppimiskeskus Fellmannin auditoriossa 19.9.2022. Paikalla oli runsaat 70 toveria.



Ympäristö on valttia

Lahden seudulla olemme löytäneet kiinnostavia tutustumiskohteita. Kerhomme on menneinä aikoina vierailut mm. Pajulahden urheilupuistossa sekä Riihimäellä valtakunnallisessa työväentalomuseossa ja lasimuseossa. Puhetta on ollut, että matkaisimme Työväen Akatemiaan ja Murikka-opistoon. 23.10. tutustumme Lahden kaupungintalon arkkitehtuuriin ja katukävelyn merkeissä lahtelaisen työväenliikkeen historiaan. Tähän tapahtumaan saamme vieraiksemme Vantaan Wanhat Toverit sekä valtiomies Paavo Lipposen.

Vaalit voitton

Wanhat Toverit! Meissä on kokemusta, osaamista ja voimaa. Tuemme Juttua presidentiksi, Anttia seuraavan hallituksen pääministeriksi ja haluamme demareille kolmannen paikan EU:n parlamenttiin.

Teksti **Reijo Päivärinta**, puheenjohtaja
Kuvat **Vesa Tuominen**



Lahden seudun Wanhojen Tovereiden tapaaminen ravintola Wanhan Herran tiloissa 2.10.2023. Tapaamisen aiheena oli työmarkkinatilanne, josta alustuksen piti Teollisuusliiton kemian sektorin johtaja Toni Laiho.



*Julkiset palvelut
on turvattava
kaikille!*



*Vaikuttaminen
on politiikkaa,
yhdessä sopien
työelämässäkin.*



AKT tervehtii

**Wanhoja
Tovereita!**

Vieraile osoitteessa **akt.fi** ja **aktlehti.fi**



Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
John Stenbergin ranta 6, 00530 Helsinki
09 613 110 | www.akt.fi

Viron Vanhemmat demarit puolustaa ikäihmisten etuja

Kun Viron Vanhempien Sosialidemokraattien puheenjohtajalta Tiit Tammsaarelta kysyy mielipidettä maan nykyisestä hallituksesta, hän asettelee sanansa huolella: - Meillä on koalitionhallitus, jossa demareilla on kolme ministeriä. Siitä lähtökohdasta on vaikea lähteä kritisomaan hallitusta.

Hän kertoo, että ensi vuoden budjettiin tulossa veronkorotuksia, jotka kuitenkin ovat vaikeita sosialidemokraateille. Erityisesti häntä huolestuttaa arvonlisäveron nosto 20:stä 22:een prosenttiin. Se osuu hänen mukaansa erityisesti köyhimpiin kansalaisiin, joiden joukossa on suuri joukko eläkkeellä olevia ikääntyneitä ihmisiä.

- Meidän tärkeimpiin vaatimuksiimme on kuulunut, että ihmiset voivat vanheta arvokkaasti.

Saimmekin aikaan huomattavan edistysaskeleen, sillä nyt yhteiskunta takaa, ettei vanhainkotipaikasta saa periä suurempaa maksua kuin eläke on. Valitettavasti kävi niin, että heti kun laki tuli voimaan, vanhainkotien omistajat nostivat hoitopaikkojen hintoja. Se romutti suurelta osiin meidän ajamanne uudistuksen ja kasvatti kuntien menoja, Tammsaar kertoo.

Ennen uuden lain voimaantuloa vanhainkodin hoitopaikkamaksun ja eläkkeen välinen erotus lankesi vanhuksen omaisten maksettavaksi. Kun hoitopaikasta perittiin noin 1 000

euroa kuukaudessa, keskimääräinen eläke oli kuutisensataa euroa, perhe saattoi joutua satsaamaan 4 000-5 000 euroa vuodessa jo yhden isovanhemman hoitopaikkaan.

Maksuvelvollisuus kavensi huomattavasti monen lapsiperheen toimeentuloa, sillä virolaisten keskiansiot jäävät bruttona vieläkin noin 1 700 euroon kuukaudessa. Keskimääräinen eläke on nyt hiukan yli 700 euroa kuukaudessa. Eläkkeen ylittävä osuus hoitomaksusta maksetaan kunnan kukkarosta.

Tiit Tammsaar sanoo, että Virossa on tällä hetkellä 325 000 eläkeläistä, joista parikymmentätuhatta asuu hoitokodissa. Yhä useampi haluaisi kuitenkin hoitokotiin, kun ei enää selviä yksin kotona.

- Kotihoidon tuki on meillä minimaalinen ja sen tarvitsijoita on huomattavasti enemmän kuin taloudelliset mahdollisuudet antavat myöten, Tammsaar huomauttaa.

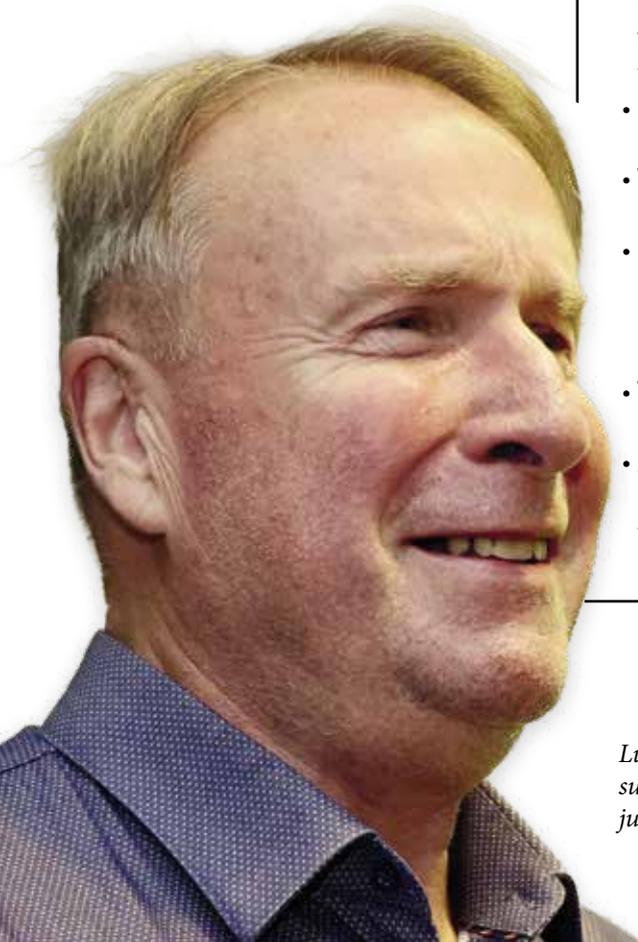
Kuusisataajäseninen yhdistys

Viron sosialidemokraattisen puolueen 5 000 jäsenestä noin 600 kuuluu Vanhempiin Sosialidemokraatteihin eli VSD:hen. Järjestöllä on organisaatio jokaisessa Viron 15 maakunnassa, mutta toiminta vaihtelee paljon eri alueilla. Aktiivisimpia vanhemmat demarit ovat Viron pääkaupunkiseudulla ja maan toiseksi suurimmasa kaupungissa Tartossa. SDP:n hallintomallista virolainen veljespuolueen SDE:n johto poikkeaa siten, että myös Vanemad Sotsiaaldemokraadid -yhdistys on edustettuna puolueen hallinnossa. Puolueen johtokunnassa VSD:n mandaattia käyttää Tallinna-Harjumaan vanhempien demareiden puheenjohtaja Merike Metstak, ja puoluevaltuustossa on useita vanhempien demareiden edustajia, joista yksi on Tiit Tammsaar.

- Parhaiten vanhusten asioita voidaan ajaa puolueen johtelimissä. Meidän tärkein tehtävämme onkin tunnistaa ikääntyneiden ongelmia ja etsiä niihin toimivia ratkaisuja, joita edistämme yhteistyössä puolueen johdon kanssa.

Teksti **Annakati Mattila**

Kuva **Hannu Ohvo**



TIIT TAMSAAR

- Viron vanhempien sosialidemokraattien puheenjohtaja
- Viron sosialidemokraattisen puolueen valtuuston jäsen
- Valmistui insinööriksi Tarton yliopiston maa- ja metsätieteellisestä korkeakoulusta vuonna 1975
- Riigikogun jäsen 1995-2007 ja 2013-2014.
- Viron maatalousministeri 2003-2004.
- Kaitseliiton (vapaaehtoinen maanpuolustusjärjestö) vanhempienneuvoston varapuheenjohtaja.
- Viron metsästäjäliiton varapuheenjohtaja.
- Asuu Keski-Virossa Raplan kunnassa ja on Rakan kylän kylävanhin

Lue myös: ”Populismia pohdittiin suomalais-virolaisessa seminaarissa” juttu osoitteessa www.wanhattoverit.fi



Tradeka

Etuja ja enemmän

Tradeka on suomalainen osuuskunta, jossa jäsenet nauttivat rahanarvoisista eduista joka päivä. Olemme vastuullinen, iso työllistäjä ja maksamme verot Suomeen. Tuloksestamme palautamme yhteiseen hyvään noin 10 %.

Liity jäseneksi. Saat pienellä jäsenmaksulla 33,64 € heti käyttöösi reilut alennukset ja arjen säästöt sadoissa etupaikoissa. Jäsenmaksu maksetaan kerran - liittymisen yhteydessä.



tradeka.fi/liity

